

HEP ponovo pokušava da oživi projekat hidroelektrane na izvoru reke Ombla u blizini Dubrovnika, što je i ovog puta izazvalo oštre kiritke javnosti.

Evropska banka za obnovu i razvoj odustala je pre dve godine od finansiranja ovog projekta zbog ekoloških kontraverzi. Hidroelektrana bi trebala imati specifičan profil – akumulacija bi se izvela unutar brda koje se nalazi nad izvorom, stvaranjem betonske zavese koja bi zadržavala vodu. Protivnici projekta imaju više primedbi na ovo rešenje, ali i pored toga HEP je u Dubrovniku krajem aprila javno prezentovao novu Studiju Glavne ocene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

Reč je o dokumentu koje je zatražilo Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, iako su i pre prezentacije zabeleženi prigovori da studija ne može biti verodostojna i objektivna jer je njen naručilac i finansijer sam investitor – HEP. S druge strane, jasno je da se Vlada zalaže da izgradnju HE Ombla, iako su se uoči izbora mogla čuti drugačija obećanja. Protivljenje ovom projektu i nekim sličnim idejama koštalo je funkcije bivšu resornu ministarku Mirelu Holy. Nakon toga se povukao i EBRD, uzimajući u obzi ekspertizu koja utvrđuje da se u podzemlju izvorišta nalazi područje izuzetne biološke raznolikosti.

EBRD je nakon povlačenja iz projekta naručio dodatne studije bioraznolikosti izvorišta Omble, za koju se istraživanja sprovedena 2012. Na osnovu ove studije Ombla je uvrštena u ekološku mrežu zaštićenih područja EU „Natura 2000“.

Kapmanju protiv hidroelektrane pokrenule su lokalne ekološke nevladine organizacije, ali i širi pokreti poput Zelene akcije. Oni tvrde da se nova studija zasniva na istraživanju drugih speoloških objekata u blizini Dubrovnika, a ne samo Viline špilje nad Omblom. Oni tvrde da HEP namerava da realizuje projekat na temelju studije uticaja na životnu sredinu iz 1999. u kojoj se tvrdi da u Ombli nema zaštićenih životinjskih vrsta.

Pored toga, protivnici projekta tvrde da studije naručene za vreme mandata minstarke Holy pokazuju da akumulacija ne može ostvariti potreban nivo vodoodrživosti da bi bila isplativa. Hrvatski državni zavod za zaštitu prirode takođe se protivi izgradnji HE Ombla jer smatra da će gradnja izazvati negativne uticaje na očuvanje ekološke mreže. U mišljenju koje je Zavod uputio nadležnom Ministarstvu ističe se da su negativni uticaji mogući na sve istaknute elemente zaštite.